

Prof. MUDr. Anton Gala

profesor očné lekárstva

* 12. 03. 1891 – Kunovice

+ 29. 08. 1977 – Bratislava

Rektor SU 1948/49

O obraze:

autor: Xénia Bergerová, 2008

olej, plátno, 100 x 80 cm

majetok UK

- 1910 – gymnázium v Uherském Hradišti
- 1916 – MUDr. na LF Karlo-Ferdinandovej univerzity (teraz Univerzita Karlova) v Prahe.
Študijné cesty: 1921 – Zürich, Bazilej, Viede, 1926 – Paríž
- 1916 – 1918 vojenský lekár na nemocnici na lodi
- 1919 – sekundár Očného oddelenia Zemskej nemocnice v Olomouci
- 1919 – 1926 asistent a odborný asistent Očnej kliniky LF UK v Bratislave
- 1926 – venia legendi pre odbor očné lekárstvo LF UK v Bratislave
- 1927 – 1931 súkromný docent očné lekárstva LF UK v Bratislave
- 1930 – 1959 prednosta Očnej kliniky LF UK
- 1931 – 1936 mimoriadny profesor očné lekárstva LF UK
- 1936 – 1961 riadny profesor oftalmológie LF UK
- 1948/49 – rektor SU
- 1937/38 – dekan LF UK
- 1938/39 – prodekan LF UK (SU)
- 1953 – 1959 vedúci Katedry očné lekárstva LF SU (UK)
- 1961 – penzionovaný

Lekár – oftalmológ. Ako asistent bratislavskej lekárskej fakulty absolvoval študijné pobyty na klinikách u popredných odborníkov v zahraničí – napr. v Bazileji u prof. Vogta. Tu sa oboznámil nielen so všetkými klinickými postupmi a najnovšími laboratórnymi vyšetřovacími metódami, ale zdokonalil sa aj v operačnej technike a dokonale si osvojil znalosť celého odboru očné lekárstva. Vo svojej vedeckovýskumnej práci a klinickej praxi sa zamerával na objasnenie niektorých problémov oftalmológie, predovšetkým na výskum vody prednej komory oka, príčin a patogenézy glaukómu, orbikulárneho fenoménu šošovky, popisu a diferenčnej diagnostiky Kaiser-Fleischerovho rohovkového prstenca. Vypracoval nové postupy pri liečení úporných foriem bulóznej katarakty. Zostrojil a popísal prístroj na stereografiu ľudského oka so štvornásobným zväčšením. Okrem toho bol iný aj v zdravotno-sociálnej oblasti. Bol jedným zo zakladateľov Spolku pre nevidiacich na Slovensku a založil a viedol Ústav pre nevidiacich v Báhoňi.

Publikácia inos (výber)

- Aetiologie a pathogenese keratitidis parenchymatosi se zvláštním zretelem na trauma (1921)
- Exophthalmus pulsans spurius, podmíněný encephalokelou, komplikací M. Recklinghausen (1921)
- Záhyby pouzdra oka a jejich význam (1921)
- Therapie kalcium (1922)
- Nebezpečí zprodlení u chorob očních (1922)
- Pevnostné tvary Morgagniovy katarakty (1922)
- Lokální aplikace kalcia a vliv její na tlak nitrooční (1922)
- Bolesti hlavy z chorob očních (1923)
- Poměry bílky a NaCl v punktu a v regenerátech přední komorní vody u zvířat a o lidských normálních i patologických (1923)
- K symptomatologii zmnatění oka (chalkosis) (1923)
- Pohyby zkalených hmot oka. Orbikulární jev (1924)
- Mouvemens des masses troubles du cristallin et phénomènes orbiculaire du cristallin (1925)
- Diagnostický význam rohovkových prstenců u pseudosklerosy (1925)
- Aparatura pro čtyřnásobné zvětšení, mžikové stereoskopické snímky oka (1925)
- Observations on the hydrogen ion concentration in the vitreous body of the eye with reference to glaucoma (1925)
- Příiny expulzivního krvácení po extrakci katarakt (1926)
- Poměry jodu v tekutině přední komory lidského oka po různých aplikacích jodidů (1928)

- N které kapitoly o lé ení chorob o ních (1929)
- Melanosarkomia epibulbare recidivans (1929)
- Ophthalmia sympathica (1932)
- Primární karcinom slzného vá ku (1933)
- Deset let diokainu. Diokain a idiosynkrasie (1934)
- P í iny nedostate né instila ní anaesthesie kokainové (1935)
- O základy ztrát výd le né schopnosti po úrazech o ních (1935)
- P ísp vek k lé ení koniunktivitid. "Hexargan"-ová mast duši anu st íbrnatého (1937)
- Ophthalmoplegia externa nuclearis progressiva (1939)

lenstvo vo vedeckých spoločnostiach a odborných komisiách

Predseda Spolku pre nevidiacich na Slovensku, **predseda** hospodárskej komisie SU, **predseda** revíznej komisie SU, **predseda** legislatívnej komisie SU, **podpredseda** Oftalmologickej sekcie eskoslovenskej lekárskej spoločnosti J. E. Purkyn , **podpredseda** Oftalmologickej spoločnosti, **len** Société française d'Ophthalmologie v Paríži, **len** U enej spoločnosti Šafárikovej (od r. 1939 Slovenskej u enej spoločnosti), **len** eskej oftalmologickej spoločnosti v Prahe, **len** Zdravotného študentského ústavu, **zakladajúci len** Spolku Slovenských medikov v Bratislave a Matice slovenskej, **estný len** Bulharskej oftalmologickej spoločnosti v Sofii a eskoslovenskej lekárskej spoločnosti, **redaktor** asopisu Oftalmologie.

Pramene a bibliografia

- AUK, fond Habilita né spisy LF UK, kart. 7.
- Soznam osôb, ústavov a prednášok. Zimný semester študijného roku 1938-39. Bratislava 1938, s. 15-16.
- Dolan, O.: Univerzita Komenského. Preh ad profesorov 1919-1966. Preh ad pracovísk 1919-1948. Bratislava 1968, s. 21, 200, 201.
- 50 rokov Univerzity Komenského. Vydané pri príležitosti 50. Výro ia založenia Univerzity Komenského v Bratislave. Bratislava 1969, s. 106-107.
- Encyklopédia Slovenska. Bratislava 1978, zv. II. s. 137.
- Slovenský biografický slovník (od roku 833 do roku 1990). Martin 1987, zv. II., s.154-155.
- Stru ný p ehled d ějin Univerzity Karlovy v Praze. 1997.